

167/24. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

Luxembourg, 2024. október 4.

A Bíróság C-608/22. és C-609/22. sz. egyesített ügyekben hozott ítélete | Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl és társai (Afgán nők)

A tálib rezsim által a nőkkel szemben elfogadott hátrányosan megkülönböztető intézkedések üldöztetésnek minősülnek

A tagállamok megtehetik, hogy az afgán állampolgárságú nők menedékjog iránti kérelmének egyedi értékelése során kizárólag a nők nemét és állampolgárságát veszik figyelembe

Két afgán állampolgárságú nő vitatja az osztrák közigazgatási bíróság előtt, hogy az osztrák hatóságok megtagadták tőlük a menekült jogállás elismerését. Azzal érvelnek, hogy a nők helyzete Afganisztánban, az új tálib rezsim alatt önmagában igazolja e jogállás megadását.

Az osztrák bíróság szerint e rezsimnek a hatalomba való 2021. évi visszakerülése súlyos következményekkel jár a nők alapvető jogaira nézve. E rezsim számos hátrányosan megkülönböztető intézkedést vezet be, amelyek például a nemi alapú erőszakkal, a családon belüli erőszakkal és a kényszerházassággal szembeni mindenfajta jogi védelemtől való megfosztásukban, a test és az arc teljes letakarására való kötelezésükben, az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférésük és a mozgásszabadságuk korlátozásában, a szakmai tevékenység gyakorlásának számukra való megtiltásában vagy e tevékenység gyakorlásának, és az oktatáshoz való hozzáférésüknek a korlátozásában, valamint a politikai életből való kizárásukban állnak.

Az osztrák bíróság úgy véli, hogy az afgán állampolgárságú nők a 2011/95 irányelv¹ értelmében vett „meghatározott társadalmi csoporthoz” tartoznak. E nők Afganisztánban a nemük miatt üldöztetésnek lehetnek kitéve. E nemzeti bíróság tehát egyrészt azt kérdezi a Bíróságtól, hogy a fent ismertetett **hátrányosan megkülönböztető intézkedések együttesen minősülhetnek-e olyan üldöztetésnek**, amely igazolhatja a menekült jogállás elismerését. Másrészt azt kérdezi, hogy az illetékes nemzeti hatóság az afgán állampolgárságú nők menedékjog iránti kérelmének egyedi értékelése keretében az állampolgárságukon és a nemükön kívül köteles-e figyelembe venni más szempontokat is.

Először is a Bíróság azt válaszolja, hogy a szóban forgó intézkedések közül néhányat már önmagában „üldöztetésnek” kell minősíteni, mivel azok valamely alapvető jog súlyos megsértését képezik. Ez a helyzet a kényszerházasság esetében, amely a rabszolgaság egyik formájának tekinthető, valamint a nemi alapú erőszak és a családon belüli erőszak elleni védelem hiánya esetében, az ilyen erőszak ugyanis az embertelen és megalázó bánásmód formáinak minősül.

Még ha a többi intézkedés külön-külön nem is minősül valamely alapvető jognak az üldöztetésnek való minősüléshez elegendően súlyos megsértésének, a Bíróság megállapítja, hogy ezen intézkedések együttesen üldöztetést képeznek. Az együttes hatásuk, valamint a szándékos és rendszerszintű alkalmazásuk miatt az emberi méltósághoz kapcsolódó alapvető jogok nyilvánvaló megtagadását eredményezik.

Másodszor, ami az afgán állampolgárságú nők menedékjog iránti kérelmének egyedi vizsgálatát illeti, a Bíróság figyelembe veszi a nőknek a jelenlegi tálib rezsim alatt fennálló, többek között az Európai Unió Menekültügyi

Ügynöksége (EUAA) és az Egyesült Nemzetek Menekültügyi Főbiztosának Hivatala (UNHCR) által készített jelentésekben ismertetett helyzetét. Megállapítja, hogy **a tagállamok illetékes hatóságai dönthetnek úgy, hogy nem szükséges annak bizonyítása, hogy kérelmező a származási országába való visszatérése esetén ténylegesen és konkrétan üldöztetésnek lenne kitéve. Elegendő az állampolgárságának és a nemének a figyelembevétele.**

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege és adott esetben az összefoglalása](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Szabó Mónika ☎(+352) 4303 3047

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎(+32) 2 2964106

Kövesse a híreket!

¹ A harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i [2011/95/EU](#) európai parlamenti és tanácsi irányelv.